

Brüssel, 14. juuli 2023
(OR. en)

11509/23

ECOFIN 742
UEM 227
SOC 524
EMPL 371

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	11404/23
Teema:	Makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlusega seonduvad 2023. aasta põhjalikud analüüsid – Nõukogu 14. juuli 2023. aasta järeldused

Delegatsioonidele edastatakse nõukogu poolt 14. juulil 2023 toimunud 3964. istungil heaks kiidetud nõukogu järeldused makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlusega seonduvate 2023. aasta põhjalike analüüside kohta.

**NÕUKOGU JÄRELDUSED MAKROMAJANDUSLIKU TASAKAALUSTAMATUSE
MENETLUSEGA SEONDUVATE 2023. AASTA PÕHJALIKE ANALÜÜSIDE KOHTA**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU

1. TULETAB MEELDE, et ELi majandus ilmutab jätkuvalt vastupanuvõimet, vaatamata keerulisele keskkonnale, mida iseloomustab Venemaa provotseerimata sissetung Ukrainasse ning kodumajapidamiste ostujõudu mõjutavad kõrged energiahinnad ja inflatsioon, ning konkurentsivõimet kasvava proteksionismi ja geopoliitilise konkurentsi tingimustes; MÄRGIB jõulist pandeemiajärgset taastumist, millele aitasid kaasa kiired poliitikameetmed ELi ja riiklikul tasandil, ning ELi poliitika keskset rolli tugevate investeerimistulemuste toetamisel ja struktuurireformide elluviimisel paljudes poliitikavaldkondades;
2. RÕHUTAB, et äärmiselt oluline on taaste- ja vastupidavusrahastu täielik, õigeaegne ja tulemuslik rakendamine riiklikes taaste- ja vastupidavuskavades kavandatud reformide ja investeeringute kaudu, mis võimaldab kasutada olemasolevaid rahalisi vahendeid. See toetaks majanduskasvu, suurendaks ELi majanduse vastupanuvõimet, kaasavust ja kestlikkust ning vähendaks makromajanduslikku haavatavust;
3. TOONITAB, kui oluline on ELi majanduspoliitika jätkuvalt tihe koordineerimine ning sellise makromajandusliku tasakaalustamatuse avastamine, ennetamine ja korrigeerimine, mis takistab liikmesriikide majanduse, majandus- ja rahaliidu või kogu Euroopa Liidu majanduse nõuetekohast toimimist; VÄLJENDAB HEAMEELT makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlusega seonduvate 2023. aasta põhjalike analüüside avaldamise üle;

4. TUNNISTAB, et majandussuundumused on enamikus põhjalikult analüüsitud liikmesriikides üldiselt soodsad, kuid mitmel liikmesriigil on endiselt märkimisväärsed probleeme; TÕDEB, et juhul kui erinev inflatsioonidünaamika muutub püsivaks, võib suure inflatsiooniga liikmesriikides kulupõhine konkurentsivõime väheneda; MÄRGIB, et suure avaliku, erasektori ja välisvõlga seotud pikaajaline tasakaalustamatus on suure nominaalkasvu tingimustes taas aeglustunud; MÄRGIB, et rahastamistingimuste karmistamine suurendab riske ja et võlataseme kestliku languse tagamiseks on vaja jätkuvaid jõupingutusi; VÕTAB TEADMISEKS, et välispositsioone on enamasti nõrgendanud energia impordihindadega seotud šokk, kusjuures mõnel juhul on mõju avaldanud ka sisenõudluse suurenemine; MÄRGIB, et jooksevkonto saldo peaks energiakulude vähenemisest tulenevalt 2023. aastal suurenema.
5. TÕDEB, et eluasemehinnad kasvasid 2022. aastal mitmes liikmesriigis märkimisväärselt; karmimad rahastamistingimused koos leibkondade reaalsissetulekute vähenemisega on vähendanud eluasemenõudlust ja hakanud eluasemehindu korrigeerima; NÕUSTUB, et pangandussektor on pandeemia mõjuga hästi toime tulnud ja et viivislaenude maht on jätkuvalt vähenenud, kuid MÄRGIB, et jätkuva makrotasandi finantsstabiilsuse tagamiseks on vaja pidevat valvsust;
6. NÕUAB valvsust ja vajaduse korral õigeaegseid poliitikameetmeid, et ennetada suurtest inflatsioonierinevustest tingitud makromajandusliku tasakaalustamatuse süvenemist ja tekkimist; TOONITAB tungivat vajadust tegeleda elanikkonna vananemisest ja kliimamuutustest tulenevate struktuursete probleemidega, kindlustada ELi energiajulgeolekut, tugevdada tarneahelate vastupanuvõimet, reageerida tootlikkuse aeglasele kasvule, edendada tööturul osalemist, vähendada olemasolevat makromajanduslikku tasakaalustamatust ja hoida ära uue tasakaalustamatuse tekkimine;

7. NÕUSTUB 2023. aasta põhjalikes analüüsides esitatud komisjoni analüüsiga, et Küprosel ei esine enam ülemäärast tasakaalustamatust; TUNNISTAB, et Küprose avaliku sektori, era- ja välisvõlg on aja jooksul ja viimasel kahel aastal vähenenud ning on langustrendis; NÕUSTUB, et Ungari puhul täheldatakse praegu väga tugeva hinnasurvega seotud tasakaalustamatust ning välis- ja valitsemissektori rahastamisvajadusi, mis nõuab kiireloomulisi poliitikameetmeid. Tasakaalustamatuse süvenemise ohtu aitaks vähendada taaste- ja vastupidavusrahastu ning muude ELi vahendite õigeaegne väljamaksmine pärast seda, kui on saavutatud investeeringute ja reformidega seotud kokkulepitud vahe-eesmärgid ja sihid; VÕTAB TEADMISEKS, et komisjon jättis liigitusest suurema osa muutmata; NÕUSTUB, et Kreekas ja Itaalias esineb jätkuvalt ülemäärane tasakaalustamatus, kuigi nende haavatavus näib olevat vähenemas, muu hulgas tänu poliitilistele edusammudele; NÕUSTUB, et Saksamaal, Hispaanias, Prantsusmaal, Madalmaades, Portugalis, Rumeenias ja Rootsis esineb jätkuvalt tasakaalustamatus, kuigi mõne liikmesriigi puhul see tasakaalustamatus väheneb; TUNNISTAB, et kui praegused positiivsed suundumused jätkuvad, võidakse Saksamaa, Hispaania, Prantsusmaa ja Portugali puhul järgmisel aastal menetlust leevendada; NÕUSTUB, et Rumeenias esinevad langusriskid, mis nõuavad kiireloomulisi poliitikameetmeid; TUNNISTAB, et 2023. aasta põhjalikes analüüsides jõuti järeldusele, et Tšehhis, Eestis, Lätis, Leedus, Luksemburgis ja Slovakkias ei esine tasakaalustamatust, kuna haavatavus näib olevat piiratud;
8. LEIAB, et 2023. aasta põhjalikud analüüsid kujutavad endast iga analüüsitava liikmesriigi olukorra kvaliteetset ja ulatuslikku analüüsi; PEAB TERVITATAVAKS aegsasti enne riigipõhiste hindamiste koostamist avaldatud mitmepoolseid temaatilisi märgukirju, mis käsitlesid inflatsioonierinevusi, eluasemehindu ja välispositsioonide jätkusuutlikkust; MÄRGIB, et komisjon on iga riigi majanduse konkreetseid probleeme arvestades kasutanud asjakohaseid analüütilisi vahendeid, mida on täiendatud põhjaliku kvalitatiivse analüüsiga; PEAB TERVITATAVAKS, et prognoosanalüüsid ja asjakohaste poliitikameetmete hindamine on muutunud tähtsamaks; TOONITAB, et jätkuvalt on väga oluline hinnata riikide vahel ülekanduvat mõju;

9. TOONITAB, et makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlus on Euroopa poolaasta keskne menetlus; RÕHUTAB makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse tähtsust käimasolevas majanduse juhtimise paketi hindamises; KUTSUB ÜLES makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlust jätkuvalt rakendama, sealhulgas jälgima hoolikalt olemasolevat ja võimalikku uut tasakaalustamatust, kasutades tulevikku suunatud lähenemisviisi, ning jälgima hoolikalt poliitikameetmete alaseid edusamme ja vajadusi; TUNNISTAB, et makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse raames toimuvat analüüsi tuleks arendada, et tõhustada menetluse euroala mõõdet; RÕHUTAB makromajandusliku tasakaalustamatuse õigeaegsete, regulaarsete ja ulatuslike mitmepoolsete analüüsides olulisust ning vajadust integreerida nendesse ulatuslikumalt tundlikkuse analüüsid, et võtta arvesse alati kiiresti muutuvat, ettearvamatut ja keerukat ülemaailmset keskkonda;
10. TOONITAB tungivat vajadust jätkata traditsioonilise Euroopa poolaasta ajakavaga, eelkõige mis puudutab põhjalike analüüsides avaldamist aasta esimeses kvartalis. See on hädavajalik, et tagada sisuline poliitiline dialoog ja mitmepoolsed arutelud tuvastatud poliitiliste probleemide üle; RÕHUTAB, et menetluse nähtavuse suurendamine ja tulemuste selge edastamine on keskse tähtsusega;
11. KORDAB, et tuleks ära kasutada makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse kogu potentsiaal, sealhulgas vajaduse korral aktiveerida ülemäärase tasakaalustamatuse menetlus, ning et tuleks suurendada isevastutust, prognoositavust, läbipaistvust, võrdset kohtlemist ja jõustamist; MÄRGIB, et praeguses olukorras ei ole komisjon pidanud ülemäärase tasakaalustamatuse menetluse algatamist asjakohaseks; ON ENDISELT SEISUKOHAL, et alati kui komisjon järeldab, et liikmesriigis esineb ülemäärane tasakaalustamatus, kuid ei tee nõukogule ettepanekut alustada ülemäärase tasakaalustamatuse menetlust, peaks ta seda selgelt ja avalikult põhjendama; selleks et tagada riikide isevastutus ja mitmepoolse järelevalve nõuetekohane tase, RÕHUTAB vajadust eraldada piisavalt aega asjakohaste dokumentide varajaseks ettevalmistamiseks ja Euroopa poolaasta raames nõutavaks poliitiliseks dialoogiks; NÕUAB jätkuvaid poliitikameetmeid tasakaalustamatuse vähendamiseks ja haavatavusega tegelemiseks; RÕHUTAB, kui oluline on tugev ja selge seos tuvastatud makromajandusliku tasakaalustamatuse ja riigipõhiste soovitude vahel.